

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2541/2023
29.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Вукашин Влајковић, адвокат из ..., против туженог „Porto Arcus“ д.о.о. Суботица, чији је пуномоћник Роберт Сабадош, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4018/22 од 28.02.2023. године, у седници одржаној 29.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4018/22 од 28.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П1 694/21 од 09.06.2022. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилји незаконито престао радни однос код туженог, те је поништено решење о отказу уговора о раду број ../2021 од 14.05.2021. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилји на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати девет зарада које је тужилжа остваривала код туженог у укупном износу од 45.000,00 динара са законском затезном каматом од дана подношења тужбе 23.06.2021. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужилжу врати на рад. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужилји накнади трошкове поступка у износу од 60.900,00 динара, а у случају доцње да плати на тај износ законску затезну камату од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4018/22 од 28.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Суботици П1 694/21 од 09.06.2022. године у побијаном усвајајућем делу тако што је одбијен захтев тужилже којим је тражила да се утврди дајој је незаконито престао радни однос код туженог те да се поништи решење о отказу уговора о раду број ../2021 од 14.05.2021. године, као и да јој тужени накнади штету уместо враћања на рад у висини девет зарада које је тужилжа остварила код туженог у укупном износу од 45.000,00 динара са законском затезном каматом од дана подношења тужбе 23.06.2021. године до исплате, те да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 60.900,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, па је обавезана тужилжа да

туженом накнади трошкове поступка у износу од 70.500,00 динара. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 40.400,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио да ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23-други закона), на коју повреду овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог била у радном односу на радном месту организатора набавке, продаје и складиштења роба са непуним радним временом, једнократно у трајању од 6 часова недељно, што износи 15% од пуног радног времена, по основу уговора о раду од 25.03.2016. године. Тужила је послове обављала у просторијама у Београду, ..., ул. ... бр. ..., али је фактички посао обављала ван просторија послодавца, на терену на подручју Београда, у ..., где се налазио дистрибутивни центар, као и у малопродајном објекту туженог у ТЦ „Стадион“ и „Delta City“. Тужила је у периоду од 24.08.2020. године до 27.11.2020. године била привремено спречена за рад. Након тога, била је на годишњем одмору до 14.12.2020. године, а по истеку годишњег одмора поново је отворила боловање за период од 14.12.2020. године до 07.03.2021. године. Побиганим решењем од 14.05.2021. године, тужили је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе из члана 71. Правилника о раду туженог, јер је тужила изостала са посла у периоду од 09.03.2021. године до 22.03.2021. године, а свој изостанак није оправдала. Доношењу овог решења претходило је писмено упозорење о постојању разлога за отказ од 14.04.2021. године, које је тужила примила 16.04.2021. године и на које се писмено изјаснила у остављеном року. По закључењу боловања, дана 08.03.2021. године, тужила је дошла у дистрибутивни центар у ..., где је требало да задужи службено возило, али јој возило није предато и речено јој је да за то не постоји овлашћење директора. Пошто није добила упутства за рад од претпостављеног, тужила је око 13 часова отишла у малопродајни објект туженог где је остала до краја радног времена. Сутрадан 09.03.2021. године тужила је поново дошла у дистрибутивни центар у ..., којом приликом из истог разлога није задужила службено возило а такође није добила инструкције од претпостављене, па је напустила радно место. Након овога, тужила више није долазила у објект туженог, али је у наредних седам дана, самоиницијативно обилазила пословне партнере са којима је сарађивала, у нади да ће добити неке инструкције од туженог за даљи рад. Тужени није доказао да је тужили уручио решење о престанку радног односа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужила 08.03.2021. године и 09.03.2021. године дошла на посао, да је исти у току радног времена напустила и да се након тога није више појављивала на раду, те да се разлози којима тужила правда своје поступање - да јој од непосредног руководиоца нису била обезбеђена средства за рад, нити је добила инструкције за рад, не могу сматрати оправданим за поступање супротно изричитим правилима поступања код

туженог послодавца, а која су тужили морала бити позната. Међутим, по становишту првостепеног суда, побијано решење је незаконито из разлога што тужени током поступка није доказао да је поступио по одредби члана 185. Закона о раду и тужили лично доставио решење о отказу уговора о раду, па је применом правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП, решење о отказу уговора о раду као незаконито поништио. Истовремено је, с обзиром да је тужила поставила захтев за накнаду штете уместо враћања на рад, обавезао туженог да тужили штету накнаду у висини девет зарада са припадајућом законском затезном каматом.

По становишту другостепеног суда, правилно је првостепени суд закључио да постоји повреда радне обавезе од стране тужиле с обзиром на њено неоправдано изостајање са посла, која повреда је предвиђена чланом 71. Правилника о раду код туженог, у периоду од 09.03.2021. године од 22.03.2021. године када је изостала са посла, а свој изостанак није оправдала. Међутим, по становишту тог суда погрешан је закључак првостепеног суда да је решење то оказу уговора о раду незаконито, из разлога што јој није достављено решење о отказу уговора о раду, будући да тужили није достављено лично решење о отказу уговора о раду на прописани начин не може представљати разлог за поништај решења о отказу уговора о раду као незаконитог. Стога је првостепену пресуду преиначио и тужбене захтеве тужиле за поништај решења о отказу уговора о раду и за накнаду штете одбио као неосноване.

По становишту Врховног суда, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле за поништај решења којим је отказан уговор о раду и за накнаду штете.

Према члану 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Одредбом члана 71. Правилника о раду код туженог, прописано је да послодавац после спроведеног поступка, може да донесе одлуку да запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду, ако запослени изостане три радна дана узастопно или седам радних дана са прекидима у току календарске године.

У конкретном случају, тужила је изостанком са посла у периоду од 09.03.2021. године од 22.03.2021. године, који недолазак послодавцу није оправдала, учинила повреду радне обавезе из члана 71. Правилника о раду код туженог. Насупрот ревизијским наводима, овакво понашање тужиле јесте скривљено, јер у наведеном периоду тужила није извршавала радне задатке свог радног места на локацији на којој је радила, при чему је код ње морала постојати свест о недозвољености таквог њеног понашања са становишта њене радне обавезе, јер за одсуство са рада није имала оправдане разлоге, нити основ. Тражење тужиле од директора да је прими по повратку са боловања 08.03.2021. године и одлазак по њеном сопственом нахођењу на терен, без конкретних радних задатака и инструкција надређеног, не може се сматрати вршењем радне дужности од стране тужиле, као ни њено обраћање послодавцу са захтевом да јој се дају конкретни радни задаци у одговору на упозорење од 30.03.2021. године.

С обзиром да је утврђено да је тужиљи радни однос законито престао, тужени у смислу одредбе члана 191. Закона о раду није у обавези да тужиљи накнади штету уместо враћања на рад по постављеном тужбеном захтеву.

Из изложених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**